

B.R.S. Semester - 6 (CBCS) Examination
March/April-2025 (NEW COURSE)
Agriculture Chemistry (Elective-17 (New))

Time: 2:00 Hours

Marks: 50

Instructions:

1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate marks.

- પ્રશ્ન-૧ નીચેનામાંથી કોઇપણ એક પ્રશ્નનો વિગતે જવાબ આપો. (૧૦)
- 1) ખેતરમાંથી જમીનનો નમુનો લેવાની પદ્ધતિ મુદાસર આકૃતિ સાથે સમજાવી, એક ખેતરમાંથી અલગ અલગ જગ્યાએથી લીધેલા નમુનામાંથી એક સંયુક્ત નમુનો તૈયાર કરવાની રીત જણાવો.
 - 2) જમીનમાં રહેલ દ્રાવ્ય કાર્બોનેટ અને બાયકાર્બોનેટના પૃથ્થકરણના પ્રયોગ વિષે સંપૂર્ણ માહિતી આપો.
- પ્રશ્ન-૨ નીચેનામાંથી કોઇપણ એક પ્રશ્નનો વિગતે જવાબ આપો. (૧૦)
- 1) જમીન પૃથ્થકરણના હેતુઓ વિસ્તારથી સમજાવો.
 - 2) જમીનમાં રહેલ દ્રાવ્ય ક્લોરાઇડના પૃથ્થકરણના પ્રયોગ વિષે સંપૂર્ણ માહિતી આપો.
- પ્રશ્ન-૩ ટૂંકનોંધ લખો. (કોઇપણ ત્રણ) (૧૫)
- 1) જમીનનો PH માપવાના પ્રયોગનો સિદ્ધાંત
 - 2) પ્રયોગશાળામાં જમીનના નમુના સાથે મોકલવાનું માહિતી પત્રક
 - 3) EC, ESP અને PH આધારિત જમીનનું વર્ગીકરણ
 - 4) જમીનનું દ્રાવણ બનાવવાની રીત
 - 5) લઘ્ય પોટાશના પૃથ્થકરણનો સિદ્ધાંત
- પ્રશ્ન-૪ માગ્યા પ્રમાણે જવાબ આપો. (કોઇપણ પાંચ) (૧૫)
- 1) જમીનમાં રહેલ લઘ્ય નાઇટ્રોજનના પૃથ્થકરણમાં વપરાતા પદાર્થોના નામ જણાવો.
 - 2) જમીનમાં કેલ્શિયમનું પ્રમાણ 20 m.e./Kg હોય તો તેને ટકામાં દર્શાવો.
 - 3) લઘ્ય ફોસ્ફરસ અને પોટાશના પૃથ્થકરણમાં વપરાતા નિષ્કર્ષક અને મુખ્ય સાધનના નામ જણાવો.
 - 4) ખેતરમાંથી જમીનનો નમુનો લેતી વખતે ધ્યાનમાં રાખવાની બાબતો જણાવો.
 - 5) જમીનમાં લઘ્ય ફોસ્ફરસનું પ્રમાણ કેટલા Kg/ha હોય તો ઓછું, માધ્યમ કે વધારે કહેવાય?
 - 6) Ca^{++} અને Mg^{++} ના પૃથ્થકરણમાં જો $R_1 = R_2$ હોય તો જમીનમાં Mg^{++} નું m.e./Kg પ્રમાણ કેટલું હશે?
 - 7) ESP અને SAR શોધવાના સુત્રો લખો
